

²¹ Гражданское уложение Германии. = Deutsches Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz: вод. Закон к Гражд. Уложению; пер. с нем. / [В. Бергманн, введ., сост.]; научн. редакторы: А. Л. Маковский [и др.]. 2-е изд., доп. – М.: Волтерс Клувер, 2006. – 816 с. – С. 22–28.

²² Зеккер Ф. Ю. Общие основы частного права / Ф. Ю. Зеккер // Проблемы гражданского и предпринимательского права Германии. – М.: БЕК, 2001. – 336 с. – С. 31–32.

²³ Codul civil al Republicii Moldova cu ultimile modificări și completări, Monitorul Oficial nr. 140–142/574 din 01.08.2008, Monitorul Oficial al RM nr. 82-86/661 din 22.06.2002. – Ch.: Lavalat-Info, 2009. – 284 p.

Резюме

Гайдулін О. О. Інтерпретація на основі здорового глузду в англійському прецедентному праві.

У статті розглядається проблема виникнення англійської доктрини інтерпретації контрактів, яка базується на принципах здорового глузду. Проаналізовано як роботи британських філософів, так і відповідні судові прецеденти. За результатами компаративного аналізу з'ясовано необхідність внесення змін до ст. 213 чинного Цивільного кодексу України.

Ключові слова: буквальне тлумачення, контекстуальне тлумачення, англійське контрактне право, здоровий глузд.

Резюме

Гайдулін А. А. Інтерпретація на основі здорового змісту в англійському прецедентному праві.

В статті розглядається проблема виникнення англійської доктрини інтерпретації контрактів, яка базується на принципах здорового змісту. Проаналізовані як роботи британських філософів, так і відповідні судові прецеденти. По результатам компаративного аналізу встановлено необхідність внесення змін до ст. 213 діючого Гражданського кодексу України.

Ключевые слова: буквальное толкование, контекстуальное толкование, английское контрактное право, здравый смысл.

Summary

Gayduliu O. Common sense interpretation in English case law.

The article deals with the problem of English doctrines of contract interpretation, which are based on the principles of common sense. Works of British philosophers and relevant case law were analyzed. According to the results of comparative analysis, it appears the necessary to amend the current Civil Code of Ukraine (Art. 213).

Key words: literal interpretation, contextual interpretation, English contract law, common sense.

УДК 340.13

О. В. МИНЬКОВИЧ-СЛОБОДЯНИК

Олена Василівна Минькович-Слободяник, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри МІП Національного університету «Одеська юридична академія»

СПІВВІДНОШЕННЯ ФУНКЦІЙ ПРАВОВОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Правова і політична культура є виразником досягнення суспільства на певному етапі його становлення й розвитку, це постійно трансформуюча складова нашого буття. Вони є невід'ємними від загальної культури, що крізь їх призму індивідуалізується залежно від певних правових та політичних традицій і географічних особливостей території, на якій вона «культивується».

Правова і політична культура, впливаючи на правові та політичні процеси в суспільстві й державі, показують себе як складні багатифункціональні явища, що спрямовані на розв'язання певних завдань. Функція покликана, *по-перше*, розкрити ту роль, яку виконує та чи інша соціальна система в цілому; *по-друге*, виявити залежність між різними соціальними системами, процесами, вираженими у функціонуванні її окремих елементів; *по-третє*, пояснити і зрозуміти причини тієї соціальної дії, яка підлягає стандартизації та регулюванню певними нормами і контролюється соціальними інститутами¹. У зв'язку з цим доцільно проаналізувати, як саме співвідносяться функції правової та політичної культури, як вони впливають на суспільні процеси в державі та соціумі, в регулюванні суспільних відносин.

Наукова спільнота нашої держави присвятила багато праць окремим дослідженням як функцій правової культури (Г. П. Клімова, В. Д. Шишкін, С. М. Олейников, І. В. Осика та ін.), так і функцій політичної культури (В. О. Нікітенко, Г. Т. Тавадов, І. О. Поліщук і т.д.), але ще не було спроби проаналізувати їх співвідношення. Саме такому аналізу й буде присвячена наша стаття.

У правовій науці існує багато наукових поглядів і визначень поняття функції. Інколи функції визначають як напрям розвитку, дії, в словниках акцент робиться на тому, що це є обов'язок, коло діяльності². Вза-

галі функція як категорія використовується не тільки в рамках юриспруденції, а й в інших науках, тому для висвітлення нашого питання доцільно звернутися до загальної теорії права в рамках визначення поняття функцій правової культури і до політології в рамках розуміння значення функцій в політичній культурі.

Ряд теоретиків права визначає функції правової культури як: «Основні напрями оволодіння суб'єктами суспільних відносин правовими цінностями, які з'являються у результаті розвитку суспільства в галузі права»³. Функцію визначають ще як цілеспрямовану діяльність, роботу, повинність, явище, що залежить від ко-го-небудь або чого-небудь, є формою його виявлення і перетворюється залежно від його змін⁴.

Досліджуючи співвідношення функцій правової та політичної культур, ми дійшли висновку, що існує низка функцій які є спільними як для одного, так і для іншого явища, оскільки правова і політична культури є, на наше глибоке переконання, різними «сторонами однієї медалі». Зокрема, це такі функції, як пізнавальна, оціночна, регулятивна, комунікативна, виховна, ціннісно-нормативна, прогностична. Дослідимо їх більш детально.

Пізнавальна функція проявляється через усвідомлення інформації про історичний процес становлення й розвитку правової та політичної культур. Вона проявляється в рамках правової культури через усвідомлення історичної діяльності людей щодо відображення юридичної теорії та правової дійсності в суспільстві. Суть пізнавальної функції полягає в тому, що вона «повинна давати істинне знання про свій об'єкт»⁵. Все це є характерним і в рамках політичної культурі, адже пізнавальна функція проявляється через відображення політичної дійсності, що зумовлюється усвідомленням політичних явищ і процесів, їх оцінкою. Завдяки відображенню формується і відношення до тих чи інших політичних та правових явищ і процесів, їх сприйняття й усвідомлення як окремим індивідом, так і суспільством. Яскравим прикладом можуть стати події, що відбулись під час Революції гідності – і до сьогодні є частина суспільства, що сприймає їх не як процес формування громадянського суспільства, прояв політичної волі народу через використання свого права на свободу народних зібрань, а заколот, переворот, захоплення влади.

Оціночна функція полягає не тільки в обізнаності з правових і політичних процесів, що відбуваються у суспільстві та державі в цілому, але й є виразником суб'єктивного ставлення кожного індивіда до того чи іншого політико-правового явища. Оціночна функція в правовій та політичній культурі завжди є виразником суб'єктивного начала, фактично вона є індикатором рівня правової та політичної свідомості. Адже основними показниками тут виступають такі категорії-цінності як «добро», «зло», «справедливість», «блага», «користь» і в залежності від рівня правосвідомості та політичної свідомості суб'єкта оцінки ми отримуємо результат, безумовно цей результат залежить також від рівня свідомості і проблем пов'язаних з її деформацією, якщо така є.

Регулятивна функція правової та політичної культур полягає в тому, що знайомлячись, наприклад, з текстом правової норми, особа також усвідомлює рівень відповідальності за її порушення, тобто усвідомлює її певну суспільну інтерпретацію. Таке сприйняття правової інформації, вважає А. П. Семітко, за активним сприянням суб'єктів правової культури викликає глибокий виховний і, нарешті, регулятивний вплив на людину, коригуючи в позитивному напрямі її поведінку⁶. У політичній культурі вона проявляється у нормативних політичних рішеннях держави, що акумулюють у собі визнані політичні цінності й норми поведінки, які дають змогу активно регулювати політичні відносини між суспільством і державою, утворюючи політичний консенсус.

Комунікативна функція правової та політичної культур проявляється через зв'язок громадян як з правовими і політичними інститутами, так і між собою. Відбувається зв'язок у просторі (через існуючу правовому та політичну системи) і в часі (через надбання культурі від покоління до покоління).

Виховна функція проявляється через виховання певного рівня правової та політичної свідомості, що дасть змогу визнавати, дотримуватись і цінувати демократичні правові та політичні цінності, підвищувати і розширювати юридичний та політичний світогляд, поширювати правові й політичні наукові знання серед населення, готувати висококласних фахівців у даній галузі, конкурентоспроможних на ринку праці.

Ціннісно-нормативна функція проявляється через систему аксіологічних характеристик. Вона відображає цінності в праві та політиці, визначає саме право як цінність, проявляється в наданні ціннісних ознак тим чи іншим об'єктам і явищам правового та політичного буття у свідомості індивіда, групи, а потім і всього суспільства. Нормативність проявляється в тому, що всі ці політичні та правові цінності знаходять свій вираз через політичні рішення держави та втілюються у відповідних правових актах.

Прогностична функція проявляється як можливість передбачення наперед певних явищ в правовому і політичному просторі. На думку Г. П. Клімової: «Прогностична функція правової культури – можливість передбачувати напрями розвитку правової системи, правотворчості і реалізації права, юридичної практики, соціально-правової активності громадян»⁷. У політичній культурі дана функція проявляється через можливість передбачення політичної поведінки владних суб'єктів на базі раніше отриманих знань та спостережень за особливостями політичної поведінки, продукованих політичних цінностей і оцінок різних політичних явищ певними соціальними спільностями.

Проаналізовані нами вище функції можна назвати усталеними як в теорії права, так і в політичній теорії. Даний набір сьогодні не викликає суперечок у науковому колі, але для усвідомлення повної картини функціонального потенціалу правової та політичної культурі необхідно проаналізувати й ті функції, які є спірними та малодослідженими, хоча вони спільні як для політичної, так і для правової культур.

Найбільш актуальною, з нашого погляду, сьогодні є функція **глобалізації**, що притаманна як політичній, так і правовій культурі. Весь світ сьогодні глобалізується, бажаємо ми того чи ні. Все менше залишається

чистих правових та політичних систем, не затьмарених запозиченнями. Все більше на світовій арені відбувається моралізація в світовій політиці і праві, ми в основу ставимо ідеї гуманізму. На думку С. М. Олейникова: «Глобалізація стимулює до динамічної культурної взаємодії. Юридична акультурація в розумних межах сприяє модернізації права, збагачуючи правову культуру новими принципами і юридичними категоріями»⁸. Певною мірою ця функція проявляється, наприклад, через обов'язковість застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя в Україні.

Свій вираз загальнолюдські цінності знайшли і в рамках політичної культури. В. О. Нікітенко вважає, що: «...у сучасних умовах, коли досить активно відбуваються процеси глобалізації та інтернаціоналізації, політична культура все більше наповнюється загальнолюдськими цінностями»⁹. Більше того, сьогодні держави все більше прагнуть утворити якісь наддержавні спільноти, що будуть об'єднувати економічні, соціальні стандарти й прагнення, наприклад, Європейський Союз. Великим глобалізаційним чинником є мережа Інтернет, яка також впливає на рівень правової та політичної культури соціуму, оскільки дає можливість знайомитись з носіями цих видів культур у різних державах, сприймати їх світогляд та життєвий досвід, таким чином змінюючи і трансформуючи певним чином власну правову та політичну культуру через зміну світогляду та світосприйняття.

Ще однією спільною функцією можна назвати **функцію моделювання**. Найбільш яскраво в дії її ілюструє виборчий процес. Проявляється вона залежно як від моделі виборчої системи, так і особливостей поведінки суб'єктів виборчих правовідносин. Наприклад, коли вони порушують виборчі права громадян і цим породжують необхідність їх захисту, чи, навпаки, діють відповідно до вимог закону. Дані моделі поведінки суб'єктів є наслідком накопиченого ними досвіду в сфері права і політики, а пусковий механізм (на наше переконання, ним є правова свідомість та політична свідомість) є результатом певного рівня правової та політичної культури.

Ідеологічна функція також є спільною для правової та політичної культури. Після більше семи десятиків років комуністичної ідеології, мабуть, складно повірити в те, що будь-яка ідеологія – це не зло, але ми переконані, що для побудови сильної правової держави ідеологія є важливою складовою. Державно-правова ідеологія повинна включати в себе основні національні цінності та ідеї, які б були сприйняті суспільством на генетичному рівні, які б несли не запозичене право та політику, а були перетворені під тиском ідеології держави на власну модель правової та політичної системи держави. Ще барон де Монтеск'є в своїй «*Esprit des lois*» постулював необхідність адаптації позитивного права до географічних особливостей країни та культурних особливостей свого народу¹⁰. При цьому саме в рамках політичної культури повинна бути напрацьована дана ідеологія і під її тиском введена в життя. Правова ж культура покликана забезпечити її виконання і дотримання під тиском певного рівня правосвідомості соціуму.

Як ми вже зазначали вище, правова і політична культура є різними сторонами одного соціального явища, вони дуже схожі але не тотожні, тому не зважаючи на значну кількість спільних функцій, все ж таки є ті, які притаманні одній або іншій, що індивідуалізують правову та політичну культури. Розглянемо індивідуалізуючи функції більш детально.

До індивідуальних функцій правової культури ми відносимо: функцію політичної оцінки права та правової поведінки, функцію координації громадських та особистих інтересів.

Говорячи про **функцію політичної оцінки права і правової поведінки**, ми відштовхуємося від рівня і якості правотворчості, правозастосування і правового виховання, адже всі вони є водночас показником якості та рівня правової культури. Коли приймається закон, то його зміст і техніка написання залежать не тільки від фахових знань авторів та парламенту, а й від оцінки ними тексту законопроекту за внутрішньою шкалою цінностей, за шкалою цінностей, прийнятих в суспільстві, від рівня тих можливих «свідомих шпарин», які вони заклали до тексту законопроекту і за які потім проголосували (вже як політики). Динаміку праву надає політика, вона ж дуже часто формує й відношення до нього. Не тільки суворість і невідворотність покарання спонукають суб'єктів до дотримання вимог закону, а й суспільне ставлення до протиправного вчинку, внутрішній регулятор, що формується у індивідів в процесі правозастосування та правового виховання, особистий взірєць політичної і правової еліти соціуму.

Наступною індивідуальною функцією правової культури є **функція координації громадських та особистих інтересів**. Як зазначає О. В. Аграновська: «Правова культура виконує функцію координації громадських та особистих інтересів, цілей і мотивів діяльності людини. Ураховуючи власні потреби, інтереси та оцінки, людина, керуючись індивідуальною правовою культурою, свідомо погоджує свою поведінку з вимогами правових норм або чинить лише зовні правомірні дії, що не спираються на внутрішню мотивацію або відхиляються від запропонованого правовою нормою еталону поведінки»¹¹. Ми повністю поділяємо думку науковця і вважаємо, що проявляється вона не тільки в рамках індивідуальної культури, але має своє вираження і в груповій та суспільній сферах.

Індивідуальними функціями політичної культури є функція вираження реалізації соціальних інтересів та мобілізаційна.

Функція вираження реалізації соціальних інтересів проявляє себе через вираження інтересів певної групи (корінного народу, наприклад) у владі. Професор І. О. Поліщук вважає, що вона «...покликана відтворити корінні інтереси соціальних спільнот, які стосуються влади у суспільстві»¹². Корінним політичним інтересом суспільства є постійний розвиток демократії, управління і розширення дійсного народовладдя, самоуправління народу. У механізмі дії демократії особливе значення має врахування, вираження об'єктивно

обумовлених інтересів соціальних груп. Тут багато залежить від методів виявлення; зростання їхньої багатогранності передбачає постійне вдосконалення і тих надбудовних структур, за допомогою яких здійснюється врахування інтересів¹³. Оскільки сама по собі політика – це мистецтво компромісу, то саме ця функція в дії дає змогу знаходити цей компроміс, створюючи при цьому сильні політичні групи, які будуть представлені у владі і зможуть активно впливати на формування й розвиток політико-правових процесів у державі.

Функція мобілізаційна виражається в організації людей на вирішення певних політичних і соціальних завдань¹⁴. Вона може проявлятися в пропозиції суспільству кращої моделі політичної системи, якогось більш досконалого політичного механізму, таким чином спонукаючи суспільство мобілізувати свої сили для досягнення даного «ідеалу». Прикладом може слугувати, так званий Євромайдан, на який у 2013 р. вийшла молодь задля досягнення кращого соціального і політичного рівня життя, відкриття більших можливостей в реалізації свого ресурсного потенціалу тощо.

Підбиваючи підсумки, варто зазначити, що правова і політична культура є дуже близькими за своєю суттю явищами, і більшість функцій, які є для них спільними, яскраво це демонструють, але за своєю природою вони різняться і тому їм притаманні ті функції, що їх індивідуалізують.

¹ Сербин Р. А. Правова культура – важливий фактор розбудови правової держави : дис. ... канд. юрид. наук / Р. А. Сербин. – К., 2003. – С. 39.

² Словарь иностранных терминов / под ред. И. В. Лехина, С. М. Локшиной, Ф. Н. Петрова (гл. ред.) и Л. С. Шаумяна. 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Советская Энциклопедия», 1964. – С. 703.

³ Загальна теорія держави та права (основні поняття, категорії, прав. конструкції та наукові концепції): навч. посіб. / за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Онищенко. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – С. 321.

⁴ Сліпушко О. М. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові. Правопис. Граматика / О. М. Сліпушко ; за ред. В. А. Михалко. – К.: Криниця, 1999. – С. 453.

⁵ Бандура О. О. Єдність цінностей та істини у праві: моногр. / О. О. Бандура. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2000. – С. 129.

⁶ Семитко А. П. Правовая культура социалистического общества: сущность, противоречия прогресс / А. П. Семитко. – Свердловск: Изд-во Урал. ун-та, 1990. – С. 24–27.

⁷ Клімова Г. П. Структура та функції правової культури / Г. П. Клімова // Вісник Національної юридичної академії України ім. Я. Мудрого: зб. наук. праць. – Х.: Право. – 2012. – № 1 (11). – С. 297. – (Серія «Філософія, філософія права, політологія, соціологія»).

⁸ Олейников С. М. Процес глобалізації та функції правової культури / С. М. Олейников // Вісник Національної юридичної академії ім. Я. Мудрого : зб. наук. праць. – Х.: Право. – 2013. – № 4. – С. 234. – (Серія «Філософія, філософія права, політологія, соціологія»).

⁹ Нікітенко В. О. Формування політичної культури в контексті геополітичної проблематики / В. О. Нікітенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – Вип. 59. – С. 85.

¹⁰ Ralf Michaels Forthcoming in Oxford Handbook of European Private Law (Basedow Hopt, Zimmermann eds, Oxford University Press). – P. 1.

¹¹ Аграновская Е. В. Правовая культура и обеспечение прав личности / Е. В. Аграновская ; отв. ред. Е. А. Лукашева; АН СССР. Институт государства и права. – М.: Наука, 1988. – С. 24–28.

¹² Поліщук І. О. Політична культура: дефініція, структура та функції / І. О. Поліщук // Вісник Національного університету «Юридична академія ім. Я. Мудрого». – 2013. – № 3 (17). – С. 195.

¹³ Радченко Л. М. Політичні інтереси: поняття, функції, типологія / Л. М. Радченко: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/64445/108-Radchenko.pdf?sequence=1> – С. 601.

¹⁴ Тавадов Г. П. Політологія: навч. посіб. / Г. П. Тавадов. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2000. – 416 с.

Резюме

Минькович-Слободяник О. В. Співвідношення функцій правової та політичної культур.

У даній статті було здійснено спробу визначити особливості співвідношення функцій правової та політичної культур і їх охарактеризувати за змістом і значенням.

Правова і політична культура є виразником досягнення суспільства на певному етапі його становлення і розвитку, це постійно трансформуюча складова нашого буття, вони є невід'ємними від загальної культури, що крізь їх призму індивідуалізується залежно від певних правових та політичних традицій і географічних особливостей території, на якій вони «культуруються».

Правова і політична культура, впливаючи на правові та політичні процеси в суспільстві і державі, показують себе як складні багатфункціональні явища, що спрямовані на розв'язання певних завдань. У зв'язку з цим необхідно проаналізувати, як саме співвідносяться функції правової та політичної культур, як вони впливають на суспільні процеси в державі та соціумі, в регулюванні суспільних відносин.

Ключові слова: функція, правова культура, політична культура, глобалізація, моделювання, ідеологія.

Резюме

Минькович-Слободяник Е. В. Соотношение функций правовой и политической культур.

В данной статье была предпринята попытка определить особенности соотношения функций правовой и политической культуры, охарактеризовать их содержание и значение.

Правовая и политическая культура являются экстрактом достижения общества на определенном этапе его становления и развития, это постоянно трансформирующая составляющая нашего существования, они являются неотъемлемыми от общей

культури, індивідуалізуються через її призму в залежності від певних правових і політичних традицій і географічних особливостей території, на якій вони «культивуються».

Правова і політична культура, впливаючи на правові і політичні процеси в суспільстві та державі, показують себе як складні багатофункціональні явища, які направлені на виконання певних завдань. В цій зв'язі необхідно проаналізувати, як саме соотносяться функції правової і політичної культури, як вони впливають на суспільні процеси в державі та суспільстві, в регулюванні суспільних відносин.

Ключевые слова: функция, правовая культура, политическая культура, глобализация, моделирование

Summary

Minkovich-Slobodyanik O. Correlation functions of the legal and political cultures.

In this article we made an attempt to determine the level of correlation functions of the legal and political culture, to characterize their content and value.

The legal and political culture is the spokesman of the achievements of the society at a certain stage of its formation and development, it is constantly transforming part of our existence, they are essential from the general culture that through their lens individualized depending on certain legal and political traditions and geographical features of the territory in which they are cultivated.

The legal and political culture affecting the legal and political processes in society and the State to show itself as a sophisticated multi-functional phenomena, directed to perform certain tasks. The function is intended, firstly, to reveal the role played by one or another social system as a whole; and secondly, to discover the relationship between different social systems, processes expressed in the functioning of its individual elements; thirdly, to explain and understand the causes of the social action, which is subject to standardization and regulation by certain norms and controlled by social institutions.

Key words: function, legal culture, political culture, globalization, simulation, ideology.

УДК 347.965:342.1(477) «19/20»

І. Я. СЕМЕНЮК

Іван Ярославович Семенюк, кандидат юридичних наук, старший викладач Львівського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКИМИ АДВОКАТАМИ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ НАД ЧЛЕНАМИ УВО

Проблематика дослідження зумовлена характером суспільно-політичних змін, які відбулись в історії українського народу. Законодавство 30-х років минулого століття визначало те, що український народ живе в демократичній державі, де формувались органи влади та управління, діяльність яких мала б ґрунтуватися на принципі законності, а людина, її права і свободи, є найвищою цінністю. Однак реальні обставини склались по-іншому. Правоохоронна система держави не повноцінно забезпечувала відновлення порушених прав громадян. Це стосується як правосуддя, в рамках якого здійснювався захист у суді, так і судочинства, що було під об'єктивом критики адвокатів. Таке становище пояснюється тим, що далеко не повною мірою враховується історичний досвід українських адвокатів у період політичних судових процесів 30-х років ХХ ст., як і їх внесок у розвиток громадської правосвідомості. Такі аспекти адвокатської діяльності є актуальними для науково-практичного дослідження й сьогодні.

Інститут адвокатури пройшов становлення, відображене в писаному праві держави. Цими питаннями займалися такі правознавці, як І. Гловацький, З. Книш, А. Бойков, О. Святоцький та інші.

Період 1918–1926 рр. характерний об'єднанням переважної більшості українських адвокатів у Союз Українських Адвокатів, значна частина яких брала участь у політичних судових процесах. У своїх спогадах, які вийшли окремим виданням, д-р С. Шухевич наголосив на тому, що серед загальної кількості правників, які брали регулярну участь у справах за подібні злочини, «було нас п'ять у Львові, що виступали в усіх великих, а то й менших процесах. Були ними: д-р Глушкевич, д-р Старосольський, д-р Ганкевич, д-р Шухевич, д-р Шевчук»¹.

Мета даної статті полягає у виявленні особливостей захисту українськими адвокатами у судових процесах 1930-х років.

Справою визнання для молодого правника В. Старосольського в перші роки судової практики стала кримінальна справа проти М. Січинського за вбивство губернатора Потоцького, яка розглядалась у Львові у 1908 р., поряд із відомими адвокатами (К. Левицький, Т. Окуневський, В. Загайкевич).

Неодноразово виникали суперечки про жертвовність адвокатів при участі в судових процесах політичного характеру. Систематична неправда, поширена у суспільстві, про відсутність бажання обороняти політичних в'язнів провокувала антисимпатію населення. І. Гловацький у такому випадку цитує В. Старосольського, адвоката і доктора права, який зазначав що «проти українських адвокатів воюють систематично брехнею...»².